

- мистецтвознавство*. Харків : 2007. Вип. № 1. Т. X. С. 32–36.
URL: Plakhotniuk-O.-Styli-i-napriamky-suchasnoho-khoreorafichnoho-mystetstva
6. Репертуар / балет «Баядерка» / Київська національна опера. URL:
<https://opera.com.ua/performance/bayaderka-0>
7. Репертуар / балет «Баядерка» / Львівська національна опера URL:
<https://opera.lviv.ua/shows/bayaderka/>
8. Репертуар / Maurice Bejart Bhakti III. URL:
<https://www.bejart.ch/en/ballet/bhakti-iii/>
9. Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібн. для студ. вищ. навч. закл. спец-ті "Хореографія". Херсон: ХДУ, 2014. 72 с.
10. Цап'як М. Й. Образ Шиви у техніці індійського танцю *République française Tendances scientifiques de la recherche fondamentale et appliquée* 30 octobre 2020. *Strasbourg*, Vol. 3. С. 105–106.
11. Шариков Д. І. Балетний понятійно-категоріальний апарат хореографічної культури URL:
<https://www.naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/viewFile/218/348>
12. Roxanne Kamayani Gupta. *Yoga Of Classical Dance: The Yogini's Mirror*. Inner Traditions International. 2000. 216 с.

Безпаленко Юлія Василівна

Аспірант/асистент кафедри режисури та хореографії
Львівський національний університет імені Івана Франка,
м. Львів, Україна
Yuliya.Bezpalenko@lnu.edu.ua

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ВИКЛАДАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

Хореографія, як мистецтво створення танцювальних композицій, зазнала значних змін завдяки впровадженню інформаційних технологій та штучного інтелекту. Ці технології не лише полегшують процес створення танцю, але й відкривають нові можливості для розвитку творчості та вдосконалення танцювальних навичок.

Платформа Moodle широко використовується в хореографії для організації навчального процесу та забезпечення доступу до навчальних матеріалів. Moodle допомагає в хореографічній освіті створювати та організовувати курси з таких видів хореографії як класичний танець, сучасний танець, методика викладання, історія хореографії та інші. Це забезпечує структурований підхід до навчання, де студенти можуть легко знаходити необхідні матеріали та завдання. Платформа Moodle дозволяє викладачам завантажувати лекції, відеоуроки, презентації та інші навчальні матеріали на платформу, що дозволяє студентам мати постійний доступ до них. Це особливо корисно для перегляду технік та рухів, які важко зрозуміти лише з текстових описів. Moodle підтримує створення інтерактивних завдань та тестів, які допомагають студентам закріплювати знання та навички. Платформа надає інструменти для комунікації між студентами та викладачами, такі як форуми, чати та обговорення. Це сприяє обміну ідеями, обговоренню творчих проєктів. Moodle дозволяє викладачам оцінювати роботи студентів та надавати детальний зворотний зв'язок. Це допомагає студентам розуміти свої помилки та вдосконалювати свої навички [1].

Steezy – це онлайн-платформа для навчання танцям, яка пропонує широкий спектр класів та програм для танцюристів будь-якого рівня.

Платформа пропонує понад 1500 онлайн-уроків у більш ніж 10 стилях танцю, включаючи хіп-хоп, контемпорарі, брейкінг, балет, К-Поп, сальсу, джаз тощо.

Інтерактивні інструменти навчання: Steezy надають інструменти, які роблять онлайн-навчання максимально схожим на заняття в реальній студії. Платформа надає можливість змінювати ракурси перегляду, повторювати окремі рухи, дзеркально відображати відео, контролювати швидкість відтворення та використовувати веб-камеру як віртуальне дзеркало. Незалежно від того, чи ви новачок, чи досвідчений танцюрист, Steezy має програми для всіх рівнів. Від базових рухів до складних хореографій, кожен знайде щось для себе. Платформа Steezy об'єднує танцюристів з усього світу, дозволяючи їм ділитися відгуками, порадами та брати участь у танцювальних викликах [5].

YouTube є важливою платформою для хореографів та танцюристів, надаючи безліч можливостей для навчання, обміну досвідом та популяризації танцювального мистецтва. YouTube пропонує безліч відеоуроків з різних стилів танцю, таких як класичний танець, український танець, хіп-хоп, контемпорарі та інші. Це дозволяє танцівникам будь-якого рівня вдосконалювати свої навички та вивчати нові техніки. Багато хореографів використовують YouTube для проведення інтерактивних занять, де глядачі можуть повторювати рухи за інструктором та отримувати зворотний зв'язок. Це робить навчання доступним для всіх, незалежно від місця проживання [6; 7; 8; 9;]. YouTube об'єднує танцюристів з усього світу, дозволяючи їм ділитися своїми відео, обговорювати техніки та надихати один одного. Це створює глобальну спільноту, де кожен може знайти підтримку та мотивацію. Платформа є місцем для популярних танцювальних трендів та викликів, які допомагають танцюристам залишатися в курсі нових тенденцій та розвивати свою творчість.

Платформи Moodle, Steezy та YouTube значно впливають на розвиток хореографії, роблячи навчання доступним, інтерактивним та глобальним. Ці платформи сприяють збереженню танцювальної спадщини, обміну досвідом та

популяризації танцювального мистецтва, відкриваючи нові можливості для творчості та професійного зростання.

Комп'ютерна хореографія – це процес створення танцювальних композицій за допомогою комп'ютерних технологій. Вона пройшла довгий шлях від простих алгоритмів до складних систем, що використовують штучний інтелект та машинне навчання. Одним з перших методів було використання генераторів випадкових чисел для створення різноманітних просторових переміщень та рухів тіла танцюристів. Це дозволило хореографам досліджувати нові форми та стилі танцю, які були б неможливі без допомоги комп'ютерів. З часом комп'ютерні технології стали більш складними [4, 10–29].

Танець, як експресивна форма мистецтва, що спілкується через людські емоції, мову тіла та рух, розвивався разом із технологічними інноваціями, встановлюючи динамічну синергію для посилення своєї мистецької сутності. У цьому трансформаційному ландшафті ШІ, зокрема методи машинного навчання, бездоганно інтегрувався в сферу танцю, започаткувавши нову еру творчості та досліджень. Інноваційна хореографія, підкріплена машинним навчанням, породила нові послідовності рухів, які кидають виклик традиційному сприйняттю танцю. Виступи в реальному часі, демонстрація нових візуальних композицій, допомагають переосмислити те, як ми спостерігаємо та розуміємо мистецтво танцю. Крім того, поточні дослідницькі зусилля зосереджені на вдосконаленні виявлення людського тіла в танцювальному домені, з машинним навчанням, зокрема виявлення пози, на передньому краї цього перетину.

В останні роки вплив машинного навчання на танцювальну продуктивність став центральним напрямком, сприяючи розробці різноманітних мистецьких творів і виступів, які виходять за межі традиційних рамок. Піонерські приклади, як-от ті, які очолює Open End Group – далекоглядна компанія, заснована М. Дауні та П. Кайзером, – продемонстрували

трансформаційний потенціал інтеграції машинного навчання в практику танцю. Впровадження техніки машинного навчання в танцювальні процеси справді підняло творчість на нові висоти для виконавців, хореографів, учасників і професіоналів танцю. Це вливання технологій служить джерелом натхнення, надаючи хореографам можливість розширювати традиційні межі та досліджувати незвідані території руху. Беручи до уваги робочі процедури досвідчених артистів танцю створюються композиції танцю. Наприклад, параметричне бачення танцювального руху, засноване на концепціях Р. фон Лабана, забезпечило чудову теоретичну основу для використання машинного навчання як середовища для вирішення проблем у процесі створення танцю [2, 43–45].

Однак, попри ці позитивні наслідки, інтеграція машинного навчання в танець також породила виклики, резонансні в етичних аспектах. Перетворююча сила машинного навчання піднімає складні питання, пов'язані з правом власності та авторством, зокрема щодо створених машиною рухів і хореографії. У міру того як технологія продовжує стирати межі між людською творчістю та алгоритмічним результатом, навігація в присвоєнні кредиту стає дедалі складнішою, тим самим впливаючи на традиційні концепції авторства та власності в царині танцю [3, 99–107].

Інновації є ключовим фактором розвитку науки, техніки та мистецтва, забезпечуючи нові якості та можливості для людської діяльності. Вони сприяють підвищенню економічної ефективності виробництва та споживання, а також забезпечують соціальний та інший позитивний ефект. Інформаційні технології та штучний інтелект значно вплинули на розвиток хореографії, відкриваючи нові можливості для творчості та вдосконалення танцювальних навичок. Використання ШІ додатків, машинного навчання та комп'ютерних технологій дозволяє хореографам створювати більш складні та індивідуальні

танцювальні композиції, а також покращувати техніки аналізу та оцінки танцювальних рухів.

Еволюція комп'ютерної хореографії показує, як технології можуть змінювати мистецтво та відкривати нові можливості для творчості. Від простих алгоритмів до складних систем штучного інтелекту, комп'ютерна хореографія продовжує розвиватися, впливаючи на спосіб створення та виконання танцювальних композицій. Хореографія активно використовує інформаційні технології та штучний інтелект для викладання та покращення техніки танцюристів, запобігання травмам та оптимізації рухів. Отже, найчастіше новітні технології застосовується в хореографії для: аналізу рухів, покращення техніки, запобігання травмам, індивідуалізації тренувань, оптимізації виступів.

Список використаних джерел

1. Документація MOODLE 3.6 URL : <https://eduforme.org/mod/book/tool/print/index.php?id=2796> (дата звернення: 13.04.2025).
2. Brightman P. Computers, choreography and creativity. *Knowledge-Based Systems*. 2019. 3(1). S. 42–47. DOI : [https://doi.org/10.1016/0950-7051\(90\)90040-O](https://doi.org/10.1016/0950-7051(90)90040-O).
3. Nogueira, M. R., Menezes, P., & Maças de Carvalho, J. Exploring the impact of machine learning on dance performance: a systematic review. *International Journal of Performance Arts and Digital Media*. 20(1). 2024. S. 60–109. DOI : <https://doi.org/10.1080/14794713.2024.2338927>.
4. Sagasti, F. Information Technology and the Arts: The Evolution of Computer Choreography during the Last Half Century. *Dance Chronicle*. 2019. 42(1). S. 1–52. DOI : <https://doi.org/10.1080/01472526.2019.1575661>.
5. Steezy. URL : <https://www.steezy.co/> (дата звернення: 10.04.2025).
6. YouTube канал Олександра Плахотнюка. URL : <https://www.youtube.com/channel/UCXB7MmNY-zb3h5m67gqrflg> (дата звернення: 10.04.2025).

7. YouTube канал Юлії Безпаленко. URL : <https://www.youtube.com/channel/UCuIasp778taqX6WII37уujQ> (дата звернення: 10.04.2025).

8. YouTube канал Ruslan Baranov. URL : <https://www.youtube.com/@ruslanbaranov8539> (дата звернення: 10.04.2025)

9. 1 Lesson (Ukrainian folk dance) 1 Lesson (Ukrainian folk dance). URL : https://www.youtube.com/watch?v=_9my5WLks9E (дата звернення: 10.04.2025).

Матвєєва Катерина Вікторівна

асистент кафедри філософії і педагогіки

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

м. Дніпро, Україна

kmatvieieva@ukr.net

РИТУАЛЬНИЙ ТАНЕЦЬ У ПРАКТИКАХ ШАМАНІЗМУ

В процесі соціокультурного еволюціонізму формувались різні форми духовної і матеріальної культури, що відображали вірування, світогляд, звичаї, тексти міфологічного змісту (міфологічні уявлення). Однією з таких форм архаїчної культури є шаманізм, в основі якого ритуали та обряди, що здійснюються шаманами. Важливо зазначити, що «шамани в суспільствах по всьому світу відігравали важливу роль в управлінні соціальними відносинами, здоров'ям та взаємодією з природним і надприродним» [4]. І хоча природа шаманізму (африканський, тюрксько-монгольський, азійський, австралійський, індіанський тощо) в різних культурах має певні розбіжності, можемо віднайти й спільні риси, котрі використовують шамани у своїх ритуалах і церемоніях, зокрема рух та музично-ритмічна складові (ритуальний танець). Такі елементи